

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 343/2021-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Tiborom Šulákom, Námestie Dr. M. Thége Konkolyho 3, Hurbanovo, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 4 Tos 85/2020 z 24. septembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. decembra 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 Tos 85/2020 z 24. septembra 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“). Sťažovateľ zároveň navrhuje, aby ústavný súd zrušil napadnuté uznesenie a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie, uplatňuje si primerané finančné zadostučinenie vo výške 1 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva nasledujúci stav veci:

Uznesením Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) č. k. 0 T 251/2014 z 27. februára 2019 bolo sťažovateľovi podmiennečne upustené od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom okresného súdu č. k. 0 T 251/2014 zo 16. novembra 2014 na dobu troch rokov. Okresný súd zároveň určil skúšobnú dobu na časť nevykonaného trestu zákazu činnosti v trvaní 12 mesiacov. Po uplynutí skúšobnej doby okresný súd uznesením č. k. 0 T 251/2014 z 1. júla 2020 rozhodol tak, že sťažovateľ sa v skúšobnej dobe podmiennečného upustenia od výkonu zvyšku trestu zákazu

činnosti neosvedčil, a rozhodol, že zvyšok trestu zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu má vykonať.

3. Proti predmetnému uzneseniu podal sťažovateľ v zákonnej lehote sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd na neverejnom zasadnutí tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ spochybňuje argumentáciu krajského súdu, ktorý poukázal na skutočnosť, že sťažovateľ spáchal počas skúšobnej doby tri dopravné priestupky. Pritom tvrdí, že existuje osobitná právna úprava kategorizujúca dopravné delikty na „menej“ závažné a závažné [ustanovenie § 137 ods. 2 písm. a) až aa) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov], pričom priestupky, ktoré spáchal on, boli práve „menej“ závažné, a nie závažné, ako mal nesprávne uviesť krajský súd. Ďalej sťažovateľ zdôraznil, že v skúšobnej dobe najazdil až 80000 km a keď aj spáchal v tomto období tri dopravné priestupky, tak to je zlepšenie, lebo v minulosti spáchal v priebehu roka aj 60 dopravných priestupkov. Zároveň okolnosť, že krajský súd v napadnutom uznesení poukázal aj na týchto 60 dopravných priestupkov, má podľa sťažovateľa svedčiť o jeho zaujatosti proti jeho osobe, pretože účelom rozhodovania o osvedčení sa v skúšobnej dobe mala byť kontrola riadneho života počas trvania skúšobnej doby, a nie spomínaných 60 priestupkov, ktoré boli zohľadnené pri ukladaní trestu.

5. Sťažovateľ ďalej namietal, že krajský súd sa nevysporiadal dostatočne s jeho námietkou smerujúcou proti procesnému postupu okresného súdu na verejnom zasadnutí 1. júla 2020. Sťažovateľ pritom tvrdil, že neboli dodržané ustanovenia týkajúce sa dokazovania na verejnom zasadnutí, pretože zo zápisnice vyplýva, že nebol (sťažovateľ) poučený podľa § 258 a nasl. Trestného poriadku, a tiež to, že listiny neboli čítané postupom podľa § 269 Trestného poriadku. Sťažovateľ pritom poukázal na § 295 ods. 2 Trestného poriadku, podľa ktorého ak sa na verejnom zasadnutí vykonajú dôkazy, použijú sa primerane ustanovenia o dokazovaní na hlavnom pojednávaní.

6. Z už uvedených dôvodov teda sťažovateľ považoval napadnuté uznesenie krajského súdu za arbitrárne a svojvoľné. Krajský súd podľa názoru sťažovateľa nepostupoval podľa § 192 ods. 1 písm. a) a b) Trestného poriadku, pretože neuznal dôvodnosť jeho sťažnostných argumentov. Tieto pochybenia krajského súdu podľa sťažovateľa korešpondujú s porušením jeho základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je teda porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu a jeho práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením krajského súdu.

8. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

K namietanému porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru:

9. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd si osvojil názor (v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva), podľa ktorého pôsobnosť (aplikovateľnosť) čl. 6 dohovoru zásadne nepresahuje okamih konečného, právoplatného rozhodnutia o vine a treste. Článok 6 dohovoru sa preto zásadne nevzťahuje na vykonávacie konania a na mnohé rozhodnutia v nich urobené [napr. podmienené prepustenie, nariadenie výkonu podmienene odloženého trestu, zaradenie odsúdeného do určitej kategórie alebo do určitého ústavu, konanie o milosti atď. (REPÍK, B. *Ľudské práva v súdnom konaní*. Bratislava : MANZ, 1999. s. 62 – 63.). Z tohto vyplýva, že v danom prípade nejde o typ súdneho konania spadajúceho pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru podaním ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, v dôsledku čoho absentuje vecná súvislosť medzi namietaným porušením práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a napadnutým uznesením krajského súdu.

K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy:

10. Krajský súd v napadnutom uznesení k meritu veci uviedol: *«Odsúdený pritom v skúšobnej dobe porušil pravidlá cestnej premávky opakovaným spôsobom a z tohto pohľadu nie je možné konštatovať, že odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život. Keďže v skúšobnej dobe prišlo k opakovanému porušeniu pravidiel cestnej premávky (spolu trikrát) zo strany odsúdeného, nie je určujúcim, že došlo (v dvoch prípadoch) k uloženiu blokových pokút v nižšej výmere a už vôbec neobstojí argumentácia obhajoby o údajných menej závažných priestupkoch. V tejto súvislosti treba poukázať aj na tú skutočnosť, že odsúdený bol už v minulosti za porušenie pravidiel cestnej premávky v ďalších prípadoch sankcionovaný, o to nielen uložením pokút, ale aj zákazom činnosti viesť motorové vozidlá, čo tiež poukazuje na osobu odsúdeného a jeho vzťah k rešpektovaniu, resp. nerešpektovaniu dopravných predpisov a pravidiel cestnej premávky. V tomto ohľade potom až absurdne pôsobí konštatácia sťažnostných námietok o tom, že „frekvencia, resp. dynamickosť porušenia pravidiel na úseku cestnej premávky sa v prípade odsúdeného výrazným spôsobom znížila“.*»

11. Ústavný súd sa v plnej miere stotožňuje s už uvedeným záverom krajského súdu. Vzhľadom na už uvedenú citáciu je zrejmé, že tvrdenie sťažovateľa v ústavnej sťažnosti o tom, že krajský súd mal arbitrárne považovať dopravné priestupky, ktorých sa sťažovateľ dopustil v skúšobnej dobe, za závažné, je nepravdivé. Krajský súd a aj predtým okresný súd poukázali iba na fakt, že sťažovateľ napriek podmienenému upusteniu od výkonu trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu naďalej pokračoval v opakovanom páchaní dopravných priestupkov. Z tohto vyvodili pre účely predmetného posúdenia, či sa sťažovateľ osvedčil v skúšobnej dobe, celkom jednoznačný záver o tom, že nevedol riadny život v kontexte jeho disciplíny pri dodržiavaní dopravných predpisov (čo bol v tomto prípade jediný relevantný aspekt, pozn.).

Ústavný súd na tomto mieste zároveň zdôrazňuje, že kategorizácia dopravných priestupkov podľa § 137 ods. 2 písm. a) až aa) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nemá vôbec žiadnu súvislosť s hodnotením podľa § 70 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov. Rovnako ako krajský súd aj ústavný súd považoval sťažovateľovu námietku, že hoci v skúšobnej dobe spáchal dopravné priestupky, ide o zlepšenie oproti minulosti, keď ich páchal oveľa viac, za úplne absurdnú. Viac ako o čomkoľvek inom svedčí táto jeho „argumentácia“ o tom, že absolútne nepochopil účel podmieneného upustenia od trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu a aj z toho pohľadu sú jeho tvrdenia o porušení základného práva na súdnu ochranu účelové.

12. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na svoj ustálený názor, podľa ktorého do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka na rozhodnutie v súlade s jeho právnym názorom, resp. právo na úspech v konaní. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je ani záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy strany v konaní (napr. IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, III. ÚS 32/07).

13. Čo sa týka druhej sťažnostnej línie sťažovateľa v jeho ústavnej sťažnosti (porušenie jeho procesných práv), ústavný súd uznáva, že krajský súd sa s ňou vysporiadal pomerne stručne – iba tvrdením, že „zo spisu bolo zistené, že prvostupňový súd rozhodol o veci na verejnom zasadnutí pri zachovaní zákonom ustanoveného procesného postupu pre verejné zasadnutie, a to jednak ustanovení Trestného poriadku ohľadom prípravy verejného zasadnutia a prítomnosti na verejnom zasadnutí, ako aj samotného priebehu verejného zasadnutia.“. Tvrdenie sťažovateľa o porušení jeho procesných práv bolo ale v jeho ústavnej sťažnosti (a aj v sťažnosti adresovanej krajskému súdu, pozn.) značne neurčité. V prvom rade nie je zrejmé, prečo by mal byť sťažovateľ v kontexte predmetného verejného zasadnutia opätovne poučovaný ako obvinený (pre neurčitosť ústavnej sťažnosti nie je zrejmé, aké konkrétne poučenie mal sťažovateľ na myslí, pozn.). Sťažovateľ pritom tento svoj záver vyvodil iba z povinnosti primeraného použitia ustanovení o dokazovaní na hlavnom pojednávaní, ak sa na verejnom zasadnutí vykonajú dôkazy. Poučenia obvineného (v najširšej možnej miere – podľa § 258 a nasl. Trestného poriadku, ako uvádzal sťažovateľ, pozn.) pritom nemajú žiadnu súvislosť s vykonaním dokazovania na verejnom zasadnutí. Navyše sťažovateľovi zrejme unikal aj význam slovného spojenia „primerané použitie“. To totiž neznamena doslovné nasledovanie ustanovení projektovaných na odlišnú procesnú situáciu. V druhom rade sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti (a ani v sťažnosti adresovanej krajskému súdu) vôbec nešpecifikoval, v čom konkrétne mal byť na predmetnom verejnom zasadnutí porušený postup podľa § 269 Trestného poriadku, a preto ústavný súd musel v konečnom dôsledku považovať aj spôsob, akým sa vysporiadal krajský súd s týmito námietkami sťažovateľa, za dostatočný. Napokon sťažovateľ pripojil zápisnicu o predmetnom verejnom zasadnutí ako prílohu svojej ústavnej sťažnosti a ústavný súd v jej obsahu nevidel žiaden problém, ktorý by mohol čo i len teoreticky viesť k porušeniu základného práva na súdnu ochranu.

Záver:

14. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej

moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

15. Ústavný súd zároveň podotýka, že ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorý je v konaní pred ústavným súdom kvalifikovane právne zastúpený, pôsobí v časti namietaného porušenia jeho procesných práv nedostatočne, pretože jej chýba relevantné odôvodnenie [§ 43 ods. 1 v spojení s § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde], čo predstavuje nedostatok zakladajúci dôvod na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku náležitostí ustanovených zákonom (podobne III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, I. ÚS 291/2017, IV. ÚS 91/2018). Z hľadiska predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti je v tomto konkrétnom prípade teda podstatná najmä požiadavka plynúca z § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, a to požiadavka relevantnej ústavnoprávnej argumentácie (konkrétne skutkové a právne dôvody) namietaného porušenia práv, ako aj z § 45 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 tohto zákona neustanovuje inak.

16. V súvislosti s uvedenými nedostatkami a ich rozsahom ústavný súd pripomína, že ich nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 77/08, III. ÚS 357/2010, I. ÚS 547/2016, I. ÚS 432/2016). Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýkalo len formálnych náležitostí časti ústavnej sťažnosti, ale jej esenciálnych obsahových náležitostí (nedostatočnosť odôvodnenia časti ústavnej sťažnosti), ústavný súd sťažovateľa nevyzýval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 58/2019, I. ÚS 346/2019, I. ÚS 351/2019).

17. Ústavný súd už pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa dospel k záveru, že napadnuté uznesenie krajského súdu nemohlo predstavovať v okolnostiach posudzovanej veci porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu, resp. jeho práva na spravodlivý proces. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde a v časti namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy týkajúceho sa jeho procesných práv aj pre nedostatok zákonom ustanovených náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

18. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa ako ich špecifikoval v petite svojej ústavnej sťažnosti (zrušenie napadnutého uznesenia krajského súdu, primerané finančné zadost'učinenie a náhrada trov právneho zastúpenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. júna 2021

Libor Duľa
predseda senátu